

This Question Paper contains 8 printed pages.

Seat No. :

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Sl.No.

1546

502(G)

(MARCH, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

PART - A

Section - A

प्रदत्तेषु विकल्पेषु योग्यविकल्पं चित्वा उत्तराणि लिखत।

[30]

1) धीराः कुत्रगत्वा अमृताः भवन्ति?

(A) अस्माल्लोकात्

(B) नरकात्

(C) स्वर्गात्

(D) कैलासात्

2) सा वैदेही वाक्यं कम् उवाच?

(A) लक्ष्मणं

(B) रामं

(C) रावणं

(D) हनुमन्तम्

3) समरे देहयातनम् कस्य धर्मः?

(A) ब्राह्मणानाम्

(B) वैश्यानाम्

(C) शूद्राणाम्

(D) क्षत्रियाणाम्

4) पृथिव्या : मानदण्ड : इव कः ?

(A) हिमाचलः

(B) हिमालयः

(C) नगाधिराजः

(D) देवतात्मा

5) कस्यसेवां कर्तुं नैजं सर्वं दास्यामः?

(A) भारतमातुः

(B) संस्कृतमातुः

(C) निजपितुः

(D) निजमातुः

6) सूर्यः कति चक्रधरोऽस्ति ?

(A) एकः

(B) द्वि

(C) त्रि

(D) पञ्च

7) मुक्ताः पदं गच्छन्ति ?

(A) आमयम्

(B) निरामयम्

(C) अनामयम्

(D) स्थिरम्

8) तत् परमं भागधेयं केषामस्ति ?

(A) मानवानां

(B) पशूनाम्

(C) देवानाम्

(D) दैत्यानाम्

9) मुद्रिका केन निर्मिताऽस्ति ?

(A) रजतेन

(B) ताप्रेण

(C) सुवर्णेन

(D) लौह पदार्थेन

10) रामायण कथा कीदृशी अस्ति ?

(A) क्लिष्टा

(B) रमणीया

(C) अशोभना

(D) कठोरा

11) परमापदां स्थानं किम् ?

(A) विवेकः

(B) अविवेकः

(C) नम्रता

(D) अनौध्दत्यम्

12) अवकाशः कदा भविष्यति?

(A) त्रिवादने

(B) पञ्चवादने

(C) चतुर्वादने

(D) षड्वादने

13) कीदृशः मायापाशः अस्ति?

(A) मातृप्रसादलब्धः

(B) पितृप्रसादलब्धः

(C) भ्रातृप्रसादलब्धः

(D) शत्रुप्रसादलब्धः

14) मनसः सर्वथा किं निर्गच्छेयुः?

(A) दुष्टविचाराः

(B) सुविचाराः

(C) सुभाषितानि

(D) मनोविचाराः

15) नागाः किं संज्ञां प्रापुः ?

(A) आर्द्रवेयाः

(B) नागात्मजाः

(C) काद्रावेयाः

(D) सूर्यात्मजाः

16) सौमित्रेयः इति कस्य नाम अस्ति?

(A) रामस्य

(B) भरतस्य

(C) शत्रुघ्नस्य

(D) लक्ष्मणस्य

17) शर्विलकः सुखेन कीदृशं मार्गं कृत्वा गच्छति?

(A) कर्ममार्गम्

(B) धर्ममार्गम्

(C) योग्यमार्गम्

(D) ज्ञानमार्गम्

18) सतां सङ्गाः किं मन्यते?

(A) अणुतम्

(B) भोजनम्

(C) भेषजम्

(D) श्रेयस्करम्

19) नीचं केन वशं नयेत्?

(A) साम्ना

(C) शक्तिप्रश्नेन

(B) परिप्रश्नेन

(D) अल्पप्रदानेन

20) विषयासक्तिः कं जनं विनाशयति?

(A) सन्मार्गप्रवृत्तम्

(C) असन्मार्गप्रवृत्तम्

(B) कुमार्गप्रवृत्तम्

(D) दिशाज्ञानहीनम्

21) चन्दनमूलं कैः आश्रितम्?

(A) वानरैः

(C) विहंगैः

(B) भुजङ्गैः

(D) लताभिः

22) पुत्ररत्नं केन न प्राप्तम्?

(A) रामेण

(C) मित्रेण

(B) देवेन्द्रेण

(D) एकमपिन

23) मालिनीछन्दसि कतिवर्णाः भवन्ति?

(A) 18

(C) 15

(B) 16

(D) 20

24) अन्धेन तमसाऽऽवृत्ताः के सन्ति?

(A) भोगाः

(C) लोकाः

(B) शोकाः

(D) नौकाः

25) 'बुद्धिमतां वरिष्ठः कोऽस्ति?

(A) लक्ष्मणः

(C) दशरथः

(B) रावणः

(D) हनुमान्

26) राज्ञां सनातनः धर्मः कः?

(A) मनोरञ्जनम्

(C) लोकरञ्जनम्

(B) सत्यस्यरक्षणम्

(D) व्यवहारस्य आर्जवम्

27) केषां कृते मेघाः तिरस्करिण्यः भवन्ति?

(A) किन्नराणाम्

(C) देवाङ्गनानाम्

(B) किंपुरुषाङ्गनानाम्

(D) सिद्धाङ्गनानाम्

28) अस्माकं पन्थानः कीदृशाः सन्ति?

(A) एकविधाः

(C) द्विविधाः

(B) विविधाः

(D) अभिन्नाः

29) भगवानसूर्यः कीदृशानि पापानि हरति?

(A) लघु

(C) महा

(B) दीर्घ

(D) सर्वाणि

30) हन्यमाने शरीरे न हन्यते?

(A) आत्मा

(C) गृहम्

(B) देहः

(D) राज्यम्

Section - B

निम्नाङ्कित प्रश्नानाम् एक वाक्येन उत्तरं लिखत।

[20]

31) आत्मघातिजनाः कुत्र गच्छन्ति?

32) सर्वधनुष्मतां श्रेष्ठः कः?

33) कः राजा उत्तमः?

34) हिमालयः भारतस्य कस्यां दिशि वर्तते?

35) सुप्तान् देशजनान् किं करिष्यामः?

- 36) प्रथमेश्लोके सूर्यस्य कति नामानि सन्ति ?
- 37) अजः नित्यः कः अस्ति ?
- 38) सिकता इत्यस्य कोऽर्थः ?
- 39) राक्षसाः किमर्थं रूदन्ति ?
- 40) व्यासरचितः प्रसिद्धो ग्रन्थः कः ?
- 41) चन्द्रमसः किरणेषु किम् अस्ति ?
- 42) आचार्यः किं पठति स्म ?
- 43) घटोत्कचं दृष्ट्वा भीमः कं स्मरति ?
- 44) आतङ्कवादिनां कृत्यं निर्मूलं कर्तुं कः कार्यरतः वर्तते ?
- 45) नागानाम् अपरं नाम किम् ?
- 46) क्षत्रियाणां को धर्मः ?
- 47) शर्विलस्य पिता कः वर्तते ?
- 48) कौण्डिन्यः कथं भूर्च्छितोऽभवत् ?
- 49) अन्येन हतं सत्त्वं कः न भक्षयति ?
- 50) निर्मले चित्ते के अनायासेन प्रविशन्ति ?

PART - B

Section - A

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु केषाञ्चित् पञ्चानां संक्षेपेण उत्तराणि लिखत।

- 1) लक्ष्मीः कया रीत्या जनं मलिनी करोति ?
- 2) वृक्षाः किंकिं यच्छन्ति ?

3) पुत्रस्य अप्राप्तिविषये रामस्य तर्कः कः ?

4) शृगालवचनं श्रुत्वा द्वीपी किमाह ?

5) कद्रु विनतयोः पुत्राः किं नाम प्रापुः ?

6) आतङ्कवादः केन कारणेन उद्भवति ?

7) घटोत्कचः भीमं केन केन साधनेन प्रहरति ?

8) विद्यायाः के के गुणाः सन्ति ?

9) आत्मा कीदृशोऽस्ति ?

10) भास्करात् भानवेभ्यः के के लाभाः ?

Section - B

केषाञ्चित् पञ्चानां सूचनानुसारम् उत्तराणि लिखत।

[15]

11) सन्धिं कुरुत ।

1) सम् + उत्पन्नः,

2) धियः + अपि,

3) इव + अङ्कः

12) सन्धि विच्छेदनं कुरुत।

1) परमोधर्मः

2) पूर्वापरौ

3) नमस्तुभ्यम्

13) विभक्ति परिचयो दीयताम् ।

- 1) जातस्य
- 2) तस्मात्
- 3) नवानि

14) क्रियापदानां परिचयो देयः।

- 1) दहति
- 2) अस्मि
- 3) आराधयेत्

15) छन्दसां भेदौ कौ ?

16) लघुसंज्ञा कस्य भवति ?

17) मालिनीछन्दस्य लक्षणं लिखतु।

Section - C

प्रदत्तेषु प्रश्नेषु कयोश्चित् द्वयोः प्रश्नयोः सविस्तारं उत्तरं लिखत।

[15]

18) महर्षि वेदव्यासस्य परिचयो देयः।

19) पर्यावरण सन्दर्भेवृक्षारोपणस्य आवश्यकतां प्रतिपादयतु।

20) परिपालनीया पुत्री इति विषयोपरि निबन्धं लिखत।

21) मन्दाक्रान्तावृत्तं सलक्षणं सोदाहरणं लिखत।

22) ॐ ईशा वास्यमिदं मंत्रविलिख्य तस्य भावार्थं लिखत।

